

Aproximació a la flora vascular del Colomer de Formentor (Mallorca, Illes Balears)

Guillem ALOMAR

SHNB

SOCIETAT D'HISTÒRIA
NATURAL DE LES BALEARS

Alomar, G. 2020. Aproximació a la flora vascular del Colomer de Formentor (Mallorca, Illes Balears). *Boll. Soc. Hist. Nat. Balears*, 63: 35-51. ISSN 0212-260X. e-ISSN 2444-8192. Palma (Illes Balears).

S'han catalogat 139 tàxons al Colomer de Formentor. A partir de les dades observades s'ha determinat l'índex de riquesa florística. L'anàlisi de l'espectre biològic mostra que un 58 % dels tàxons són teròfits. L'espectre corològic mostra un domini dels tàxons que tenen un origen mediterrani amb un 66,9 %. L'endemicitat mostra un alt nombre de tàxons (16), mentre que els elements tirrènics són més baixos (6).

Paraules clau: flora, corologia, biogeografia, illot del Colomer, Pollença, Mallorca.

APPROACH TO THE VASCULAR FLORA OF THE COLOMER DE FORMENTOR (MALLORCA, BALEARIC ISLANDS). 139 taxa have been cataloged in the Colomer de Formentor. Based on the observed data, the floristic richness index has been determined. Biological spectrum analysis shows that 58% of taxa are therophytes. The chorological spectrum shows a dominance of taxa that have a Mediterranean origin with 66.9%. Endemicity shows a high number of taxa (16), while Tyrrhenian elements are lower (6).

Keywords: flora, chorology, biogeography, Colomer islet, Pollença, Mallorca.

Guillem ALOMAR i CANYELLES. E-Mail: guillemalomar56@gmail.com

Recepció del manuscrit: 5-abril-2020; revisió acceptada: 17-juny-2020.

Introducció

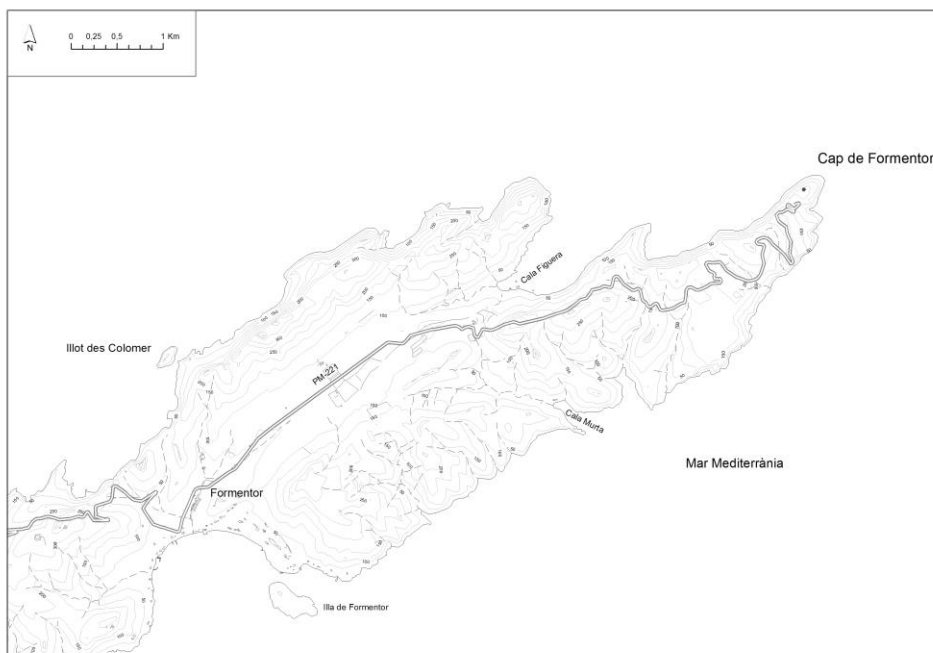
Els illots que envolten Mallorca són uns laboratoris per a conèixer millor la dinàmica i evolució ecològica i biològica de les espècies (MacArthur i Wilson, 1983). El Colomer de Formentor és segurament el darrer illot de Mallorca del que no se n'ha inventariat la flora.

El Colomer de Formentor és un espectacular illot de 2,75 ha de naturalesa calcària (Lluch, 2018). Situat al nord de Mallorca, a la península de Formentor, al terme municipal de Pollença (Mallorca, Illes Balears) (Fig. 1). Aquest imponent faralló de 113 m d'alçada, vertical, quasi

inaccessible, està separat per un petit freu de 45 m de Mallorca. Es situa a la quadrícula UTM 31S (EE 5.11/44.21).

La pluviositat a la zona més propera, és el far de Formentor i és d'uns 436,8 mm anuals (GEM, 1988-91).

A causa de la seva inaccessibilitat conserva una important població de sargantana (*Podarcis lilfordi* Günther subsp. *colomi* Salvador) endèmica d'aquest illot (Pérez, 2009). Així com la nidificació d'una petita població de colom salvatge (*Columba livia* Gmelin), falcó (*Falco peregrinus* Tunstall), falcó marí (*Falco eleonorae* Gene), falzia pàl·lida (*Apus pallidus* Shelley), gavina grossa (*Larus michahellis*

Fig. 1. Localització del Colomer de Formentor.
Fig. 1. Location of the Colomer de Formentor.

Naumann), pàssera (*Monticola solitarius* L.) i xorrec (*Sylvia balearica* Jordans).

La flora dels illots no és gens estàtica, sinó que està sotmesa a diferents influències climàtiques, biològiques i geològiques (Bibiloni *et al.*, 2007). Noves prospeccions serviran per poder avaluar aquesta dinàmica i el seu estat de conservació actual.

Mètodes

El catàleg és fruit, de dues visites a l'illot dutes a terme de manera ràpida, els dies 28.04.1981 i 14.06.1987, dins les campanyes de recerca de nius d'àguila pescadora (*Pandion haliaetus* L.). El 19/03/1993 vaig observar, amb prismàtics,

Delphinium cf. *pictum* Willd. als penyals del Colomer. En conseqüència i atès les dificultats d'accés d'algunes zones, la relació de tàxons no es pot considerar completa.

Els tàxons catalogats en aquest estudi es presenten ordenats per grups taxonòmics; les famílies i gèneres ordenats alfabèticament. Per a la nomenclatura dels tàxons s'ha usat, principalment les flores: Bolòs i Vigo (1984-2001) i Castroviejo *et al.* (1986-2019).

Per a cada tàxon s'inclou el nom popular i la informació corològica seguint les proposades per Bolòs i Vigo (1990) o l'Herbari Virtual del Mediterrani Occidental.

S'indiquen les dates de les tres visites en què es varen observar els diferents tàxons:

Fig. 2. Illot del Colomer de Formentor.

Fig. 2. Islet of the Colomer de Formentor.

28/04/81, 14/06/87 i 19/03/93.

Per a l'anàlisi biogeogràfica de la flora de l'illot s'ha assignat a cada tàxon la seva forma vital segons els criteris de Raunkjaer (1934) i seguint l'assignació proposades per Bolòs i Vigo (1984-2001) i Fraga *et al.* (2004).

Resultats

Diversitat de la flora

El catàleg de la flora vascular (traqueobionts) del Colomer de Formentor inclou 139 tàxons. D'aquests, 125 s'han determinat a nivell específic, 11 a nivell subespecífic i 3 a nivell varietal. Les dicotiledònies representen el grup més nombrós amb 113 tàxons (81 %); seguit per les monocotiledònies amb 22 tàxons (15,8

%); mentre que les criptògames amb 4 tàxons (2,8 %) i les gimnospermes amb 1 tàxon (0,7%) presenten un nombre molt més reduït (Taula 1).

La composició de la flora vascular del Colomer està repartida en 43 famílies i 109 gèneres. Les famílies més ben representades són les asteràcies (19 tàxons) amb un 13,6% del total, les fabàcies (15 tàxons) amb un 10,7%, seguit per les poàcies (14 tàxons) amb un 10 %, les brassicàcies (10 tàxons) amb un 7,1% i les cariofil·làcies (9) amb un 6,4 %. Mentre que la resta de famílies tenen menys de 5 tàxons. (Taula 2).

Distribució dels tàxons segons el seu origen al Colomer

S'observa un domini de l'element mediterrani que replega el 66,9 % del total

	Pteridòfits	Gimnospermes	Angiospermes		Total
			Monocotiledònies	Dicotiledònies	
Famílies	3	1	8	31	43
Gèneres	3	1	19	86	109
Tàxons	4	1	22	113	139

Taula 1. Riquesa florística de la flora vascular del Colomer.*Table 1.* Floristic richness of the vascular flora of the Colomer.

Família	Tàxons	%	Família	Tàxons	%
Alliaceae	1	0,7	Lamiaceae	5	3,5
Anacardiaceae	1	0,7	Linaceae	3	2,1
Amaryllidaceae	1	0,7	Malvaceae	3	0,7
Apiaceae	2	1,4	Moraceae	1	0,7
Araceae	2	1,4	Oleaceae	1	0,7
Arecaceae	1	0,7	Papaveraceae	1	0,7
Asparagaceae	2	1,4	Plantaginaceae	2	1,4
Asphodeliaceae	1	0,7	Plumbaginaceae	1	10,2
Aspleniaceae	2	1,4	Poaceae	14	10
Asteraceae	19	13,6	Polipodiaceae	1	0,7
Boraginaceae	1	0,7	Polygalaceae	1	2,1
Brassicaceae	10	7,1	Primulaceae	3	2,1
Caryophyllaceae	9	6,4	Ranunculaceae	3	2,1
Chenopodiaceae	3	2,1	Rubiaceae	5	3,5
Convolvulaceae	1	0,7	Rutaceae	2	1,4
Crassulaceae	4	2,8	Scrophulariaceae	1	0,7
Dipsacaceae	1	0,7	Selaginellaceae	1	0,7
Ephedraceae	1	0,7	Smilacaceae	1	0,7
Euphorbiaceae	3	2,1	Solanaceae	1	0,7
Fabaceae	15	10,7	Urticaceae	3	2,1
Frankeniaceae	1	0,7	Valerianaceae	1	0,7
Geraniaceae	5	3,5			

Taula 2. Riquesa florística per famílies i els seus percentatges. Les famílies estan ordenades alfabèticament.*Table 2.* Floristic richness by families and their percentages. Families are sorted alphabetically.

dels tàxons. Dins aquest grup destaquen: el Mediterrani O amb el 7,2% del total; l'Euromediterrani amb el 6,5%; el Mediterrani- Atlàntic amb el 5,8%; el Latemediterrani amb el 5,8% i el Mediterrani S amb el 4,3%. Cal destacar pel seu interès biogeogràfic: l'element endèmic amb l'11,6 %, el Tirrènic amb el 3,6% i l'Ibero-Balear amb el 0,7%. (Taula 3).

Pel que respecta a l'espectre biogeogràfic segons la distribució. Els tàxons que tenen una distribució pluriregional suposen el 5,8 % del total i són els més abundants; seguit amb menor percentatge per: la Paleotemporària amb l'1, %, l'Holàrtica amb el 2,1%, la Subcosmopolita amb el 2,1%, l'Euroasiàtica amb l'1,4 % i la Cosmopolita amb l'1,4 %.

Taula 3. Orígens corològics de la flora del Colomer.

Table 3. Chorological origins of the Colomer flora.

Procedència	Nombre tàxons	Percentatge %
Cosmopolita	2	1,4
Endèmica Balears	15	10,7
Euromediterrània	9	6,4
Euromediterrània i Macaronèsia	1	0,7
Euroasiàtica	2	1,4
Holàrtica	3	2,1
Ibero-Balear	1	0,7
Latemediterrània	8	5,7
Mediterrània	46	33
Mediterrània- Atlàntica	8	5,7
Mediterrània- Macaronèsica	2	1,4
Mediterrània S.	6	4,3
Mediterrània SO.	2	1,4
Mediterrània O.	10	7,1
Paleotemporal	2	1,4
Pluriregional	8	5,7
Subcosmopolita	3	2,1
Tirrenica	6	4,3

Endemismes

La presència d'endemismes és elevada amb 22 tàxons i equival al 15,8 % del total de la flora del faralló; tots ells també es troben a la península de Formentor (Alomar *et al.*, 1997).

Són els següents: *Arum pictum* subsp. *sagittifolium*, *Astragalus balearicus*, *Bellium bellidioides*, *Crepis triasii*, *Cyclamen balearicum*, *Delphinium pictum*, *Galium crespianum*, *Helichrysum crassifolium*, *Hippocrepis balearica*, *Launaea cervicornis*, *Limonium balearicum*, *Lomelosia cretica*, *Lotus tetraphyllus*, *Micromeria filiformis*, *Polycarpon polycarpoides* subsp. *colomense*, *Rosmarinus officinalis* var. *palaui*, *Rubia balearica*, *Senecio varicosus*, *Smilax aspera* subsp. *balearica*, *Sonchus bulbosus* subsp. *willkommii*, *Teucrium*

balearicum i *Teucrium polium* subsp. *majoricum*.

L'element endèmic compren els següents subgrups (Taula 4). El 36 % del total dels endemismes observats presenten una distribució gimnèsica i en menys proporció les tirrèniques amb el 27 %; de les de Balears amb el 18 % del total; i amb menor proporció les de Mallorca amb el 9 %; les endèmiques de Mallorca, Eivissa i Cabrera i les endèmiques de Balears i Occitània amb el 4,5 %.

Taula 4. Localització dels endemismes dins l'arxipèlag Balear.

Table 4. Location of endemics in the Balearic archipelago.

Illes	Nombre tàxons	Percentatge %
Endèmica de Balears	4	18
Endèmica de Mallorca, Eivissa i Cabrera	1	4,5
Endèmica Mallorca	2	9
Endèmica de Gimnèsies	8	36
Endèmica de Balears i Occitània	1	4,5
Endèmica de les illes Tirrèniques	6	27

Taula 5. Riquesa de formes vitals i el seu percentatge.

Table 5. Wealth of vital forms and their percentage.

Formes vitals	Tàxons	%
Camèfit	26	18,7
Faneròfit	12	8,6
Geòfit	8	5,7
Hemicriptòfit	16	11,5
Teròfit	81	58
Total	139	

Formes vitals

Les dades referents a les formes vitals (Raunkjaer) es representen a la Taula 5.

Destaca inicialment l'elevada proporció dels teròfits (81 tàxons) amb un 58 % del total de la flora observada en aquest illot i seguida, a distància, pels camèfits (26 tàxons) amb un 18,7%, així com pels hemicriptòfits (16) amb un 11,5%, els faneròfits (12 tàxons) amb un 8,6% i a la coa del grup pels geòfits (8 tàxons) amb un 5,7%. (Taula 5).

Discussió

La gran diferència de plantes observades cal atribuir-la, principalment, a l'època de l'any en què es va accedir al Colomer (per primavera i a principis d'estiu), ja que a la segona visita havien desaparegut la majoria d'hemicriptòfits, teròfits i geòfits.

Visites	Tàxons
28/04/81	141
14/06/87	81
19/03/93	1

De les formes vitals més representades destaquen els hemicriptòfits (16) i els geòfits (8) que mantenen els seus brots de creixement enterrats durant els mesos desfavorables.

Aquesta anàlisi biogeogràfica corresponent als tàxons endèmics mostra un notable increment de camèfits (12) i hemicriptòfits (4) i un descens de teròfits (1) i faneròfits (2) (Taula 6).

La roca calcària proporciona un ample ventall de racons per colonitzar i refugiar-s'hi; encara que el sòl és molt magre. Per altre banda la salinitat també condiciona molt la colonització de noves plantes vasculars; així com la poca pluviometria de la zona.

L'eutrofització edàfica està relacionada amb la presència de la colònia de gavina grossa (*Larus michahellis*). Els tàxons nitròfils afavorits són: *Carduus pycnocephalus*, *Diplotaxis ibicensis*, *Sisymbrium erysimoides*, *Sisymbrium irio*, *Sochus oleraceus*, *Sonchus tenerrimus* i *Urtica membranacea*.

Si ens atenem només als grans grups de plantes vasculars, veim que les falgueres i les gimnospermes presenten un baix nombre de tàxons (Taula 1).

Com a característica general cal destacar que la majoria de famílies estan representades per un nombre molt baix d'espècies. Tan és així, que més del 88% d'elles tenen entre 1 i 9 tàxons (Taula 2). Tan sols les asteràcies (19), fabàcies (15), poàcies (14) i brassicàcies (10) tenen més de 10 tàxons al Colomer.

Formes vitals	Tàxons endèmics
Camèfit	<i>Astragalus balearicus</i> , <i>Helichrysum crassifolium</i> , <i>Launaea cervicornis</i> , <i>Limonium balearicum</i> , <i>Lomelosia cretica</i> , <i>Micromeria filiformis</i> , <i>Polycarpon polycarpoides</i> subsp. <i>colomense</i> , <i>Rosmarinus officinalis</i> var. <i>palaui</i> , <i>Lotus tetraphyllus</i> , <i>Rubia balearica</i> , <i>Teucrium balearicum</i> , <i>Teucrium polium</i> subsp. <i>majoricum</i>
Faneròfit	<i>Hippocrepis balearica</i> , <i>Smilax aspera</i> subsp. <i>balearica</i>
Geòfit	<i>Cyclamen balearicum</i>
Hemicriptòfit	<i>Bellium bellidioides</i> , <i>Crepis triasii</i> , <i>Galium crespianum</i> , <i>Sonchus bulbosus</i> subsp. <i>willkommii</i>
Teròfit	<i>Delphinium pictum</i> , <i>Senecio varicosus</i>

Taula 6. Formes vitals del endemismes del Colomer de Formentor.

Table 6. Vital forms of the endemism of the Colomer de Formentor.

Les condicions extremes de l'illot afavoreixen als 4 coixinets xeroacàntics que hi viuen, ben adaptats a la salinitat i a l'acció dels vents, com son: *Astragalus balearicus*, *Launaea cervicornis*, *Teucrium balearicum* i *Smilax aspera* subsp. *balearica*.

Agraïments

El meu agraïment a Guillem X. Pons i a Antoni Reynés pels seus suggeriments, així com a M^a del Mar Taltavull per la cartografia i la correcció lingüística.

Bibliografia

- Alomar, G., Mus, M. i Rosselló, J. A. 1997. *Flora Endèmica de les Balears*. Consell Insular de Mallorca. FODESMA.
- AA. DD. 1988-91. *Gran Enciclopèdia de Mallorca* (GEM). Promomallorca S. A.
- Bibiloni, G. Vicens, M. i Gradaille, J.Ll. 2007. *Atlas de la flora de sa Dragonera*. Jardí Botànic de Sóller. Sóller. Inèdit.
- Bolòs, O. i Vigo, J. 1984-2001. *Flora dels Països Catalans*. Ed. Barcino. Barcelona.
- Bolòs, O., Vigo, J., Masalles, R.M. i Ninot, J.M. 1990. *Flora manual dels Països Catalans*. Edit. Pòrtic. Barcelona.
- Castroviejo, S., Lainz, M., López González, G., Montserrat, P., Muñoz Garmendia, F., Paiva, J. i Villar, L. (Edits.). 1986-2019. *Flora iberica. Plantas vasculares de la Península Ibérica e Islas Baleares*. Real Jardín Botánico, CSIC. Madrid.
- Fraga, P., Mascaró, C., Carreras, D., García, O., Pons, M., Pallicer, X., Seoae, M. i Truyol, M. 2004. *Catàleg de la flora vascular de Menorca*. Col. Recerca 9. Menorca.
- Hervari Virtual del Mediterrani Occidental. [Http://www.hervarivirtual.uib.es](http://www.hervarivirtual.uib.es)
- Lluch, F.D. 2018. *Geografia de les illes Balears. Física i ambiental*. Leonard Muntaner, Edit.
- Mac Arthur, R. i Wilson, E. 1983. *Teoria de la biogeografia insular*. Monografies científiques 2. Edt. Moll. Palma.
- Pérez-Mellado, V. 2009. *Les sargantanes de les Balears*. Quaderns de Natura de les Illes Balears. Documenta Balear, Edit.
- Raunkjaer, O. 1934. *The life forms of the plants and statistical plant geography*. Claredon Press. Oxford.
- Sáez, L., Gil, L., Cardona, G., Alomar, G., González, J.M. i Bibiloni, G. 2011. Noves contribucions al coneixement de la flora vascular de les illes Balears. *Orsis*, 25: 29-53.

**CATÀLEG DE LA FLORA VASCULAR
DEL COLOMER DE FORMENTOR
(POLLENÇA, MALLORCA)**

PTERIDOPHYTA

Aspleniàcies

1- *Asplenium ceterach* L.

Dauradella

Corologia: Euroasiàtica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

2- *Asplenium sagittatum* (DC.) A. J. Bange

Llengua de cero

Corologia: Mediterrània S.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Polipodiàcies

3- *Polypodium cambricum* L.

subsp. *serrulatum* (Sch. ex Arcangeli) Pic.

Polipodi

Corologia: Mediterrània- Atlàntica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Selaginel·làcies

4- *Selaginella denticulata* (L.) Spring.

Selaginel·la

Corologia: Mediterrània- Atlàntica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

SPERMATOPHYTA

GIMNOSPERMES

Efedràcies

5- *Ephedra fragilis* Desf.

Ginesta borda

Corologia: Euromediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

ANGIOSPERMES

DICOTILEDÒNIES

Anacardiàcies

6- *Pistacia lentiscus* L.

Mata

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Apiàcies

7- *Crithmum maritimum* L.

Fonoll marí

Corologia: Mediterrània- Atlàntica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

8- *Daucus carota* L. subsp. *commutatus* (Paol.)

Thell.

Fonollassa marina

Corologia: Mediterrània O.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Asteràcies

9- *Achyrophorus valdesii* F.J. Jiménez; M.Á. Ortiz & M. Talavera.

Herba plana

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

10- *Asteriscus aquaticus* (L.) Less.

Capseta

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

11- *Bellium bellidioides* L.

Berguer

Corologia: tirrènica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

12- *Carduus pycnocephalus* L.

Card gallofer

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

13- *Carlina corymbosa* L.

Card negre

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita

28/04/81	14/06/87
----------	----------

14- *Crepis triasii* (Cambess.) Nyman

Lletsó de penyal

Corologia: Endèmica de Balears.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

15- *Hedypnois rhagadioloides* (L.) F. W. Schmidt
Barbatxeta

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

16- *Helichrysum crassifolium* (L.) D. Don ex Loudon

Maçanella

Corologia: Endèmica de Gimnèsies.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

17- *Helichrysum pendulum* C. Presl.

Maçanella de penyal

Corologia: Mediterrània SO.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

18- *Hyoseris radiata* L.

Queixal de vella

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

19- *Launaea cervicornis* (Boiss.) Font Quer & Rothm.

Socarrell

Corologia: Endèmica Gimnèsies.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

20- *Phagnalon rupestre* (L.) DC.

Herba morenera de roca

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

21- *Phagnalon sordidum* (L.) Reichenb.

Herba santa

Corologia: Mediterrània O.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

22- *Reichardia picroides* (L.) Roth

Cosconilla

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

23- *Senecio varicosus* L.fil.

Camamil·la de mar

Corologia: Endèmica de Gimnèsies.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

24- *Senecio vulgaris* L.

Lletsó bord

Corologia: Cosmopolita.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

25- *Sonchus bulbosus* (L.)

subsp. *willkommii* (Burnat & Barbey) N. Kilian

Lleganyova

Corologia: Endèmica Balears.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

26- *Sochus oleraceus* L.

Lletsó

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

27- *Sonchus tenerrimus* L.

Lletsó fi

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

28- *Urospermum picroides* (L.) Scop. ex F. W.

Schmidt

Amargall

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Boraginàcies

29- *Echium calycinum* Viv.

Bolenga petita

Corologia: Mediterrània S.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Brassicàcies30- *Cardamine hirsuta* L.

Créixens bords

Corologia: Cosmopolita.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

31- *Diplotaxis ibicensis* (Pau) Gómez-Campo

Ravenissa marina

Corologia: Ibero-Balear.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

32- *Erophila verna* (L.) F. Chev. subsp. *praecox* (Steven) P. Fourn.**Corologia:** Euromediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

33- *Hornungia petraea* (L.) Reichenb.**Corologia:** Holàrtica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

34- *Hymenolobus procumbens* (L.) Nutt. ex Torrey et A. Gray**Corologia:** Pluriregional.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

35- *Rapistrum rugosum* (L.) All. subsp. *linnaeanum* Rouy et Fouc.**Corologia:** Mediterrània O.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

36- *Sisymbrium erysimoides* Desf.**Corologia:** Mediterrània S.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

37- *Sisymbrium irio* L.

Matallums

Corologia: Paleotemporària.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

38- *Succowia balearica* (L.) Medicus**Corologia:** Mediterrània O.- Macar.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

39- *Thlaspi perfoliatum* L.

traspic

Corologia: Euromediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Cariofil·làcies40- *Arenaria leptoclados* (Reichenb.) Guss.**Corologia:** Latemediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

41- *Cerastium glomeratum* Thuill.

Orella de rata

Corologia: Pluriregional.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

42- *Polycarpon tetraphyllum* (L.) L.**Corologia:** Euromediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

43- *Polycarpon polycarpoides* (Biv.) Fiori subsp. *colomense* (Porta) Pedrol**Corologia:** Endèmica Gimnèsies.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

44- *Sagina maritima* G. Don.**Corologia:** Holàrtica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

45- *Silene secundiflora* Otth.**Corologia:** Mediterrània SO.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

46- *Spergularia diandra* (Guss.) Boiss.**Corologia:** Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

47- *Spergularia marina* (L.) Besser

Corologia: Subcosmopolita.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

48- *Stellaria pallida* (Dumort) Piré
Tinya

Corologia: Holàrtica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Convolvulàcies

49- *Cuscuta epithymum* (L.) L. subsp. *kotschyi* (Desmoul.) Arcang.

Cabells rojos

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Crassulàcies

50- *Sedum dasyphyllum* L.
subsp. *glanduliferum* Guss.

Crespinella

Corologia: Euromediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

51- *Sedum rubens* L.

Crespinella roja

Corologia: Euromediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

52- *Sedum sediforme* (Jacq.) Pau

Crespinella groga

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

53- *Umbilicus gaditanus* Boiss.

Caquell de muntanya

Corologia: Mediterrània- Macaronèsica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Dipsacàcies

54- *Lomelosia cretica* (L.) Greuter & Burdet

Col de penya

Corologia: Tirrènica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Escrofulariàcies

55- *Misopates orontium* (L.) Rafin.

Conillets

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Euforbiàcies

56- *Euphorbia peplus* L.

Corologia: Euroasiàtica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

57- *Euphorbia sulcata* De Lens ex Loisel.

Corologia: Mediterrània O.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

58- *Mercurialis ambigua* L. subsp. *ambigua* (L. fil.) Arcang.

Melcoratge

Corologia: Pluriregional.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Fabàcies

59- *Astragalus balearicus* Chater

Eixorba-rates negre

Corologia: Endèmica de Gimnèsies.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

60- *Bituminaria bituminosa* (L.) C. H. Stirt.

Trèvol pudent

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

61- *Hippocrepis balearica* Jacq.

Violeta de penyal

Corologia: Endèmica de Gimnèsies.

1 Visita	2 Visita
-----------------	-----------------

28/04/81	14/06/87
----------	----------

62- *Lathyrus saxatilis* (Vent.) Vis.

Pèsol de penyal

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

63- *Lathyrus setifolius* L.

Fesol bord

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

64- *Lotus tetraphyllus* L. Fil.

Territjol

Corologia: Endèmica de Gimnèsies.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

65- *Medicago littoralis* Rohde ex Loisel

Corologia: Latemediterrània

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

66- *Medicago minima* (L.) L.

Trèvol petit

Corologia: Euràsia.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

67- *Melilotus elegans* Salzm. ex Ser.

Corologia: Latemediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

68- *Melilotus indicus* (L.) All.

Trèvol d'olor

Corologia: Euràsia.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

69- *Ononis minutissima* L.

Ugó de roca

Corologia: Mediterrània O.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

70- *Ononis reclinata* L.

Gavó roig

Corologia: Latemediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

71- *Trifolium scabrum* L.

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

72- *Trifolium stellatum* L.

Trèvol estrellat

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

73- *Vicia parviflora* Cav.

Veça petita

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Frankeniaceae

74- *Frankenia pulverulenta* L.

Corologia: Pluriregional.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Geraniàcies

75- *Erodium chium* (L.) Willd.

Filamaria litoral.

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

76- *Erodium cicutarium* (L.) L'Hér.

Cargola de bruixa

Corologia: Pluriregional.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

77- *Erodium malacoides* (L.) L'Hér.

Filamaria

Corologia: Latemediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

78- *Geranium purpureum* Vill.

Gerani roig

Corologia: Euromediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

79- *Geranium rotundifolium* L.

Suassana

Corologia: Paleotemporària.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Quenopodiàcies

80- *Atriplex postrata* Boucher ex DC.

Herba molla

Corologia: Boreal.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

81- *Beta vulgaris* L. subsp. *maritima* (L.)

Arcang.

Bleda marítima

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

82- *Chenopodium murale* L.

Blet de fulla ampla

Corologia: Subcosmopolita.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Lamiàcies

83- *Micromeria filiformis* (Aiton) Benth.

Tem bord

Corologia: Tirrènica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

84- *Rosmarinus officinalis* L. var. *palaui* Bolòs,

O. & Molinier

Romaní de muntanya

Corologia: Tirrènica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

85- *Sideritis romana* L.

Espinadella petita

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

86- *Teucrium balearicum* (Pau) Castrov. &

Bayon

Eixorba-rates blanc

Corologia: Tirrènica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

87- *Teucrium polium* L. subsp. *majoricum*

(Rouy) Navarro & Rosúa

Lledània

Corologia: Endèmica de Balears.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Linàcies

88- *Linum strictum* L.

Llinet groc

Corologia: Latemediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Malvàcies

89- *Althaea hirsuta* L.

Malví petit

Corologia: Latemediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

90- *Lavatera arborea* L.

Malva d'arbre

Corologia: Mediterrània- Atlàntica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

91- *Malva parviflora* L.

Malva

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Moràcies

92- *Ficus carica* L. var. *caprimulgus* Risso

Figuera borda

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Oleàcies93- *Olea europea* L. var. *sylvestris* (Mill.) Lehr.

Ullastre

Corologia: Mediterrània S.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Papaveràcies94- *Fumaria capreolata* L.

Gallarets

Corologia: Pluriregional.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Plantaginàcies95- *Plantago coronopus* L.

Herba d'arenes

Corologia: Euromediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

96- *Plantago lagopus* L.

Plantatge

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Plumbaginàcies97- *Limonium balearicum* Pignatti

Saladina

Corologia: Endèmica Mallorca.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Polygalàcies98- *Polygala rupestris* Pourr.**Corologia:** Mediterrània O.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Primulàcies99- *Cyclamen balearicum* Willk.

Pa porcí

Corologia: Endèmica de Balears i la Fenolleda.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

100- *Lysimachia arvensis* (L.) U. Manns & Anderb.

Moragues

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

101- *Samolus valerandi* L.

Dolceta

Corologia: Subcosmopolita.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Ranunculàcies102- *Clematis cirrhosa* L.

Vidalba

Corologia: Mediterrània S.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

103- *Delphinium* cf. *pictum* Willd.

Matapoll de muntanya

Corologia: Tirrènica.

1 Visita	2 Visita	3 Visita
		19/03/93

104- *Ranunculus parviflorus* L.

Gatassa de flor petita

Corologia: Mediterrània- Atlàntica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Rubiàcies105- *Galium crespianum* J. J. Rodr.

Rèvola de penyal

Corologia: Endèmica Mallorca.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

106- *Rubia balearica* (Willk.) Porta

Rogeta de muntanya

Corologia: Endèmica de Mallorca, Cabrera i Eivissa.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

107- *Sherardia arvensis* L.

Rèvola borda

Corologia: Euromediterrània.

1 Visita	2 Visita

28/04/81	
----------	--

108- *Theligonum cynocrambe* L.

Herba saginera

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

109- *Valantia muralis* L.

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Rutàcies

110- *Cneorum tricoccon* L.

Olivella

Corologia: Mediterrània O.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

111- *Ruta angustifolia* Pers.

Ruda borda

Corologia: Mediterrània W-C.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Solanàcies

112- *Solanum villosum* Mill.

Pebre d'ase

Corologia: Latemediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Urticàcies

113- *Urtica membranacea* Poir.

Ortiga

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

114- *Parietaria judaica* L.

Morella roquera

Corologia: Pluriregional.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

115- *Parietaria lusitanica* L.

Morella petita

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Valerianàcies

116- *Centranthus calcitrapae* (L.) Dufur.

Pedrosa

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

MONOCOTILEDÒNIES

Al·liàcies

117- *Allium triquetrum* L.

Allassa

Corologia: Mediterrània O.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Amaril·lidàcies

118- *Narcissus tazetta* L.

Nadales

Corologia: Mediterrània O.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Aràcies

119- *Arum pictum* L. fil. subsp. *sagittifolium*

Rosselló & Sáez

Rapa blava

Corologia: Endèmica Gimnèsies.

1 Visita	2 Visita
	14/06/87

120- *Arisarum vulgare* Targ.-Tozz.

Rapa frare

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Arecàcies

121- *Chamaerops humilis* L.

Garballó

Corologia: Mediterrània O.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

Asfodeliàcies

122- *Asphodelus ramosus* L.

Albó

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Asparagàcies123- *Asparagus horridus* L. Fil.

Esparreguera

Corologia: Mediterrània S.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

124- *Drimia maritima* (L.) Stearn.

Ceba marina

Corologia: Mediterrània- Macaron.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Esmilacàcies125- *Smilax aspera* L. subsp. *balearica* Willk.

Aritja de muntanya

Corologia: Endèmica de Balears.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

Poàcies126- *Avena barbata* Pott ex Link

Civada de capellà

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

127- *Brachypodium distachyon* (L.) Beauv.

Fenàs curt

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

128- *Brachypodium retusum* (Pers.) Beauv.

Fenàs reüll

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	

129- *Briza maxima* L.

Ballarugues

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

130- *Bromus madritensis* L.

Civada borda

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

131- *Bromus rubens* L.

Civada roja

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

132- *Desmazeria marina* (L.) Druce.

Farratge marí

Corologia: Mediterrània- Atlàntica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

133- *Desmazeria rigida* (L.) Tutin

Farratge dur

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

134- *Gastridium ventricosum* (Gouan) Schinz et Thell.

Moixets bords

Corologia: Mediterrània- Atlàntica-Macaron.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

135- *Hordeum leporinum* Link

Margall bord

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

136- *Lagurus ovatus* L.

Moixos

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

137- *Lamarkia aurea* (L.) Moench.**Corologia:** Pluriregional.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

138- *Lolium rigidum* Gaudin.

Margall dret

Corologia: Mediterrània.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87

139- *Parapholis incurva* (L.) C. E. Hubb.

Corologia: Mediterrània- Atlàntica.

1 Visita	2 Visita
28/04/81	14/06/87